

Hasnyálmirigy pathológiája
dr.Járay Balázs,
Semmelweis Egyetem, II.sz. Pathológiai Intézet

Nem daganatos hasnyálmirigy betegségek

Klöppel: A pancreas fibrosis keletkezéséről és fajtáiról közöl egy összefoglaló tanulmányt. Összefoglalják a fibrosis kialakulásának molekuláris folyamatait, a fibrosis kialakulásában felelős sejtes elemek szerepét, részletezik a cytokinek szerepét a stromában jelen levő fibroblastok és az ún pancreas stellate sejtek myofibroblasttá való alakulásában játszott szerepét részletezik, ill. az extracelluláris matrix változásait. Függetlenül az elsődleges kiváltó októl, ill. a támadási ponttól a fibrosis lehet inter- vagy perilobularis, mint pl. az alkoholos chronicus pancreatitisben, periductalis fibrosis, mint pl. a hereditár pancreatitisben, periductalis és interlobularis fibrosis, mint az autoimmun pancreatitisben, vagy diffúz inter- és intralobularis fibrosis, mint pl. a chronicus obstruktív pancreatitisben. A cikk összefoglaló tanulmánya a korábbi évek összegyűlt kutatási eredményeinek.

J.O.P. online folyóiratban kazoisztika jelent meg a pancreas hydatid betegségről, a cikk elsősorban radiológiai szempontokból taglalja az esetet.

34 éves nőbetegnél hasi fájdalmak miatt történt CT vizsgálat során cysticus elváltozást észleltek a pancreas farok régióban, melyet cysticus tumornak gondoltak, distalis pancreatectomia és splenectomia történt, majd a szövettani feldolgozás során igazolódott a hydatid cysta jelenléte. Egyéb localisatióban nem volt a betegségnek manifestatioja, 8 évvel a műtétet követően a beteg jól van.

Toosi és mtsai: Pancreas pseudotumor és sclerotizáló pancreato-cholangitis együttes előfordulását ismerteti, véleményük szerint megfelelhet önálló systemás kórképnek. A primer sclerotizáló cholangitis döntően az epeutakat érinti, de a pancreas is érintett lehet. A cikkben 72 beteg adatait elemzik, kiknél primer sclerotizáló cholangitist diagnosztizáltak, 88 %-ukban ERCP-bel, 12 %-ban májbiopsiával. Abnormál májfunctiók 67 %-ban voltak jelen, sárgaság 17 %-ban, akut cholangitis 5 %-ban. A betegek 60 %-a IBD-ben, 13 %-a diabetes mellitusban, 8 %-a pajzsmirigy betegségben és 7 %-uk pancreas betegségben is szenvedett. 3 betegnél, ahol kifejezett súlyvesztés alakult ki, valamint sárgaság, hasi fájdalom, hasmenés észleltek pancreasban térfoglaló folyamatot. A klinikai és radiológiai leletek pancreas tumort feltételeztek és csak a későbbi vizsgálatok során igazolódott a sclerotizáló cholangitis jelenléte. A három beteg közül 2-nél pancreas biopsia történt chronicus pancreatitis volt a szövettani diagnózis, hosszútávú utánkövetés során kizárható volt a pancreas malignus tumorának lehetősége. Ezek a betegek egyéb systemás tünetekkel is bírtak, submandibularis mirigy, fibrosis, urethra strictúra és egy betegnél fibromuscularis dysplasia a vese artérián, valamint retroperitonealis fibrosis a harmadik betegnél. Szerzők összefoglalójukban felvetik annak a lehetőségét, hogy a pancreas pseudotumora, sclerotizáló pancreato-cholangitissal, egy systemás multifocalis fibroinflammatoricus folyamat része lehet, sokkal inkább mint a klasszikus sclerotizáló cholangitis részjelensége.

Romboli és munkatársai: Systemás sarcoidosis pancreas manifestatiojának esetét közlik, a betegnél a pancreas enzim serum értékei, emelkedettek voltak, a betegnél sarcoidosist

igazoltak korábban, endoscopos UH-os vizsgálat glandularis fibrosist igazolt a pancreasban. Ennek alapján véleményezték a pancreas érintettségét.

Másik esettanulmány Castleman betegség pancreas érintettségét taglalja, ahol is ennek a nagyon ritka localisationak az irodalmi előzményeit ismertetik az esetet, mely betegnél MR vizsgálattal jutottak közelebb a diagnózishoz. A betegnél egy jól körülírt pancreas térfoglaló folyamatot észleltek, T1 súlyozásos felvételeken hypointesív és isointenív a T2 súlyozású sequentiában és a kontraszt anyag adása után peripherias gyűrűszerű dúsulás volt észlelhető az arteriás fázisban.

Másik esettanulmány Oisi és munkatársai tollából, Crohn betegség mellett észlelt pancreas elváltozások radiologiai jellegzetességeit taglalják. A tanulmány szerint, mely szerint 255 Crohn betegségben szenvedő beteg radiologiai vizsgálatainak eredményeit összegezték, 6,3 %-uknál észleltek morphologiai eltérést a pancreasban. A betegség fennállásától függően 5 évnél kisebb betegség fennállása esetén 5,2 %, 5 év után 6,3 % volt a gyakoriság. Az elváltozások meglehetősen csekélyek voltak és nem függtek össze a Crohn betegség kezelése során adott gyógyszerekkel, ill. a betegség aktivitásával.

Összefoglalásképpen megállítják, hogy abnormális pancreas radiologiai eltérések nem súlyos szövödményei a Crohn betegségnek, és nem függnek össze az alapbetegség aktivitásával.

Spiros és mtsai: Pancreas transzplantált betegek vascularis komplikációiról számolnak be, 106 pancreas vese transzplantált betegnél 14 esetben észleltek vena thrombosis, egy részleges mesenterica superior thrombosis és egynél alakult ki részleges thrombosis a lép és a mesenterialis vénákban. 4 beteg vénás pancreas graft thrombosisban szenvedett és egy mesenteria superior arteria thrombosisban. A részleges thrombosis anticoagulatioval általában oldódott, a komplett thrombosis azonban sebészi thrombectomiát tett szükségessé. Az esetekben a transzplantált pancreas megőrizhető volt minden egyes beteg esetében. Onclusióként hangsúlyozzák a vascularis komplikációk felismerésének fontosságát a korai szakban.

Carlson és mtsai: Disseminált microsporidiosis fertőzésről számolnak be pancreas transzplantáción átesett beteg esetében. A humán microsporidiosis leginkább aids-ben fordul elő, de egyéb immunsuppressio kezelés során is leírták korábban, az első közlés, mikor egy betegnél pancreas vese átültetése után alakult több szerv rendszerre kiterjedő disseminált microsporidiosis. A betegséget nem azonosították élőben, a boncolás során azonosították a kórokozót. A fertőzési kapu nagy valószínűséggel a duodenum duodenalis anastomosis az epehólyag és duodenum anastomosisa lehetett.

Kim és mtsai: Az autoimmun chronicus pancreatitis előfordulását, gyakoriságát elemzi, korai beteganyagon.

Andren Sandberg: Nagy összefoglaló cikket közöl a J.O.P.-ban. Pancreas pseudocysták a XXI. században címmel. A cikk igen részletes összefoglalója a pseudocysták különböző felosztásában, etiológiájában, földrajzi megoszlásukban, különböző klasszifikációkat ismertetik, valamint a szövettani jellegzetességeit, a diagnosztikus problémákat és a kezelés lehetőségeit. A cikk összefoglaló jellegű, részletes ismertetésére nem térünk ki.

